

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. J. Słowackiego 6, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowodworskim w 2019 roku

Praca zbiorowa pracowników CAZ

Nowy Dwór Mazowiecki, lipiec 2020

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	4
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowodworskim w 2019 r.	7
Tabela 2.1 INFORMACJA SYGNALNA. Zawody Deficytowe i Nadwyżkowe, powiat nowodworski (woj. mazowieckie) w 2019 r.	8
Tabela 2.2 Ranking elementarnych grup zawodów osiągających maksymalny deficyt w 2019 r.	10
Tabela 2.3 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 r.	11
Tabela 2.4 Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych	13
Tabela 2.5. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 r.	13
Tabela 2.6 Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2019 r.	14
3. Analiza umiejętności i uprawnień	14
Tabela 3.1. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 r.	15
4. Analiza rynku edukacyjnego	16
Podsumowanie	19

WSTĘP

Podstawą prawną sporządzenia niniejszego raportu jest Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.), zgodnie z którą, prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Raport został stworzony w oparciu o metodologię zamieszczoną na stronie www.mz.praca.gov.pl. Zgodnie z otrzymanym pismem z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w prezentowanej formie będzie przygotowywany po raz ostatni. W kolejnych latach badanie Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych będzie połączone z Barometrem Zawodów.

Główne źródła danych wykorzystane w niniejszym raporcie to dane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badania ofert pracy w Internecie. Podstawowe mierniki, jakie zastosowano w monitoringu do określenia deficytu bądź nadwyżki to:

- wskaźnik dostępności ofert pracy,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
- wskaźnik płynności bezrobotnych.

Wskaźnik dostępności ofert pracy.

Miernik informuje o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa jego wartość, tym niższa dostępność ofert pracy, czyli mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w danej grupie zawodów. Wartość wskaźnika można interpretować, jako przeciętną liczbę osób bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Miernik informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Wskaźnik płynności bezrobotnych.

Miernik informuje o tym, jaki jest kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Wartość miernika równa 1 oznacza, że odpływ bezrobotnych jest równy napływowi, przez co ich liczba nie ulega zmianie. Wartość miernika mniejsza od 1 oznacza, że napływ przewyższa odpływ, co świadczy o wzroście liczby bezrobotnych. Z kolei wartość

miernika większa od 1 oznacza, że odpływ przewyższa napływ, zatem nastąpi spadek liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów.

1. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie nowodworskim na koniec grudnia 2019 roku wyniosła 1827 osób, czyli o 74 osoby mniej niż w porównywanym roku 2018. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2019 wyniosła w powiecie 5,7%.

Dokonując porównania liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie nowodworskim według wielkich grup zawodowych w grudniu 2018 roku oraz grudniu 2019 roku można stwierdzić, iż na koniec obu okresów wyróżniają się trzy te same grupy zawodowe mające największą liczbę bezrobotnych. Są to sprzedawcy - na koniec okresu 2019 roku było zarejestrowanych 180 osób, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani to 74 osoby, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani to 59 osób.

Największy napływ osób bezrobotnych również dotyczył podanych wyżej grup zawodowych.

Według ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w 2019 roku oraz ofert pracy zamieszczanych w internecie wynika, iż najbardziej poszukiwane grupy zawodowe w tym okresie to: pracownicy biurowi, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz technicy i inny średni personel. Najmniej poszukiwaną grupą zawodową i mającą tym samym najmniej zgłoszonych ofert byli: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Analiza ilości osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2019 roku pod względem elementarnych grup zawodów wykazuje, że największą liczbnie grupą są sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 180 osób. Następną grupą są pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani - 74 osoby, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani - 59 osób, magazynierzy i pokrewni - 39 osób, pracownicy obsługi biurowej oraz fryzjerzy - po 37 osób, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne - 35 osób, ślusarze i pokrewni - 33 osoby, gospodarze budynków - 32 osoby, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym - także 32 osoby. Inne grupy zawodowe wykazywały zakres od 31 do 17 osób.

Największy napływ osób bezrobotnych w 2019 roku dotyczył takich grup zawodowych jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 198 osób, pracownicy wykonujący proste prace gdzie indziej niesklasyfikowani – 91 osób, magazynierzy i pokrewni – 74 osoby, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 65 osób, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 54 osoby, specjaliści do spraw administracji i rozwoju – 48 osób. Inne grupy zawodowe zanotowały od 23 do 45 osób.

Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wykorzystano wielkość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, obliczonego jako iloraz zarejestrowanych osób długotrwałe bezrobotnych oraz zarejestrowanych ogółem. Zawody, przy których odnotowano maksymalny wskaźnik długotrwałego bezrobocia to: kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, kierownicy do spraw budownictwa, chemicy, architekci, położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), doradcy finansowi i inwestycyjni, specjaliści do spraw rynku nieruchomości, technicy technologii chemicznej i pokrewni, operatorzy aparatury medycznej, asystenci dentyści, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany, pośrednicy handlowi, policjanci, urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej nie sklasyfikowani, fotografowie, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, operatorzy sieci i systemów komputerowych, technicy sieci internetowych, maszynistki i operatorzy edytorów tekstu, kasjerzy bankowi i pokrewni, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), recepcjoniści hotelowi, pracownicy do spraw transportu, listonosze i pokrewni, pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani, sprzedawcy na targowiskach i bazarach, pracownicy domowej opieki osobistej, pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani, strażacy, rolnicy upraw polowych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby, robotnicy obróbki kamienia, dekarze, tynkarze i pokrewni, formierze odlewniczy i pokrewni, blacharze, rękodzielnicy wyrobów z tkaniny, skóry i pokrewnych materiałów, drukarze, monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych, klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych, operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru, praczki ręczne i prasowacze, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnymi pokrewni, zamiatacze i pokrewni. Wszystkie te zawody mają wskaźnik długotrwałego bezrobocia wynoszący 100%.

Analizie poddano też wskaźnik płynności bezrobotnych. Liczony jest on jako stosunek odpływu bezrobotnych w danej grupie zawodowej do ich napływu. Wskazuje nam to kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w tejże grupie zawodowej. Gdy odpływ przewyższa napływ to wartość wskaźnika jest większa od 1 i oznacza spadek liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Analogicznie wartość mniejsza od 1 daje nam wzrost liczby bezrobotnych w danym zawodzie.

Elementarne grupy zawodów, w których w 2019 roku zanotowano spadek liczby osób bezrobotnych to: filolodzy i tłumacze – 4,00, pracownicy centrów obsługi telefonicznej, praczki ręczne i prasowacze – po 3,00, inżynierowie budownictwa – 2,50, technicy technologii chemicznej i pokrewni – 2,35, archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych – 2,25. Inne grupy z odpływem większym niż napływ zanotowały wynik – 2,00.

Z kolei najmniejsze wartości wskaźnika płynności bezrobotnych w 2019 roku zanotowano w przypadku zawodów takich, jak: wyżsi urzędnicy administracji rządowej, kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, kierownicy do spraw badań i rozwoju, inżynierowie elektrycy, lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia, nauczyciele kształcenia zawodowego, operatorzy urządzeń energetycznych, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych, gdzie indziej niesklasyfikowani, funkcjonariusze służb specjalnych, urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel z dziedziny prawa i pokrewny, instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej, kierownicy sprzedaży w marketach i inne.

Dane zebrane w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwiają porównanie struktury ofert pracy zgłaszanych bezpośrednio do Powiatowego Urzędu Pracy z ofertami pracy zamieszczanymi w internecie na publicznych portalach rekrutacyjnych. Są to różnice zarówno dotyczące ilości zamieszczanych w obu miejscach ofert jak i różnorodności zapotrzebowania branżowego.

W 2019 roku ofertę pracy dla przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników za pośrednictwem PUP zamieszczono dwukrotnie, a za pośrednictwem portali internetowych – 34 razy. Dla grupy zawodowej: specjaliści - 385 oferty, z czego 355 za pośrednictwem portali, a 30 poprzez PUP, technicy i inny średni personel - oferty przez PUP to 151, przez internet – 291. Pracownicy biurowi – 782 oferty przez PUP i 148 przez internet.

Pracownicy usług i sprzedaży – 189 ofert przez PUP i 157 przez internet. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy to 9 ofert poprzez PUP i 0 ofert przez internet. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy to 163 oferty przez PUP i 88 ofert przez internet. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 591 ofert poprzez PUP i 133 przez internet. Pracownicy wykonujący prace proste – 1028 ofert za pośrednictwem PUP i 16 ofert za pomocą portali internetowych.

2. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE NOWODWORSKIM W 2019 r.

Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej. Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako **podażową stronę** rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy (przy założeniu, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie osób i strukturze zawodowej bezrobotnych). Natomiast **popyt** na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (oferty pracy zgłaszane do PUP, zamieszczane w BIP -oferty pracy podmiotów publicznych oraz oferty publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych).

Przez zawód **DEFICYTOWY** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W niniejszej metodologii zakłada się, iż zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał wartości średniej, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Zawód będący **W RÓWNOWADZE** oznacza, że na rynku pracy występuje takie samo zapotrzebowanie, jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przyjęto, że zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek

długotrwale bezrobotnych nie przekraczał wartości średniej, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód **NADWYŻKOWY** należy rozumieć jako taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Odznacza się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej wartości średniej oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Poniżej zamieszczono roczną informację o zawodach deficytowych i nadwyżkowych za rok 2019 w powiecie nowodworskim. Ranking ten generowany jest na podstawie rejestru osób bezrobotnych i rejestru ofert zgłaszanych do PUP w Nowym Dworze Mazowieckim. Zamieszczany jest na ogólnopolskiej stronie internetowej <http://mz.praca.gov.pl>.

Tabela 2.1 INFORMACJA SYGNALNA. Zawody Deficytowe i Nadwyżkowe, powiat nowodworski (woj. mazowieckie) w 2019 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Farmaceuci specjaliści
		Planiści produkcyjni
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Aktorzy cyrkowi i pokrewni
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Opiekunowie dziecięcy
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Pracownicy działów kadr
		Programiści aplikacji
		zawód deficytowy
	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	
	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	
	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	
	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	
	Monterzy sprzętu elektrycznego	
	Dziennikarze	

		Szklarze
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Spedytorzy i pokrewni
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Inżynierowie inżynierii środowiska
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pomocnicy biblioteczni
		Technicy farmaceutyczni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Monterzy sprzętu elektronicznego
		Fryzjerzy
		Murarze i pokrewni
		Ogrodnicy
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Pracownicy obsługi biurowej
		Fizjoterapeuci
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2019 – powiat nowodworski

Zawody deficytowe

W roku 2019 w powiecie nowodworskim wśród **maksymalnie deficytowych zawodów** pojawiły się takie zawody jak: Diagnostyci laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, Farmaceuci specjaliści, Planiści produkcyjni, Projektanci i administratorzy baz danych, Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani, Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty), Operatorzy maszyn prężalniczych i pokrewni, Opiekunowie dziecięcy, Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, Pracownicy działów kadr, Programiści aplikacji.

Zawodami, które nadal pozostają wśród maksymalnie deficytowych od roku 2018 są:

Aktorzy cyrkowi i pokrewni; Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani; Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt.

W grupie **zawodów deficytowych** pojawiły się takie zawody jak: [9612] Sortowacze odpadów; [8160] Operatorzy innych maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni; [7125] Szklarze; [8189] Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani, [2221] Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, [3331] Spedytorzy i pokrewni, [5164] Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami, [2143] Inżynierowie inżynierii środowiska.

Zawodami, które nadal pozostają wśród deficytowych od roku 2018 są:

[1321] Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej; [8344] Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych; [8143] Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych; [2523] Specjaliści do spraw sieci komputerowych; [2141] Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji.

W porównaniu z rokiem 2018 zauważalne jest przejście z grupy zawodów maksymalnie deficytowych do grupy deficytowej zawody tj. [2642] Dziennikarze; [8212] Monterzy sprzętu elektrycznego.

Poniżej zaprezentowano tabele zawodów maksymalnie deficytowych i deficytowych w powiecie nowodworskim w 2019 r. według: elementarnych grup zawodów.

Tabela 2.2 Ranking elementarnych grup zawodów osiągających maksymalny deficyt w 2019 r.

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	0,00	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	1		0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	1		0,00
4322	Planiści produkcyjni	1		0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,00	0,00
3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	1	0,00	0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1		0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	1		0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1		0,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1	0,00	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	1	28,57	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1	0,00	0,00
2514	Programiści aplikacji	0		0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0	100,00	100,00

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w danej grupie elementarnej (bądź w zawodzie) stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób pozostaje długotrwanie bezrobotnych.

Najlepsza sytuacja jest wtedy, gdy wartość wskaźnika wynosi 0, gdyż nie ma bezrobotnych pozostających długotrwanie bez pracy. Najtrudniejsza, gdy wynosi 100% bowiem oznacza to, że wszyscy zarejestrowani bezrobotni w grupie (bądź w zawodzie) pozostają bez pracy długotrwanie.

Tabela 2.3 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

DEFICYT							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert studiowanych w C (PUP+OHP+EU) (%)
9612	Sortowacze odpadów	0,08	1,92	0,04		1,00	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,08	1,25	0,07			
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	2,08	23,33	0,09	50,00	1,33	
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,17	1,33	0,13		1,00	
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,33	2,25	0,15	0,00	1,00	
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0,25	1,67	0,15		1,00	
2642	Dziennikarze	0,17	1,00	0,17		1,00	
7125	Szklarze	0,08	0,25	0,33		1,00	
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0,33	1,00	0,33		1,00	
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	8,33	19,33	0,43	50,00	1,17	
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,42	4,75	0,51	50,00	1,20	
3331	Spedytorzy i pokrewni	2,67	5,17	0,52	33,33	1,10	
5164	Opiekunowie zwierząt domo-	1,25	2,25	0,56			

	wych i pracownicy zajmujący się zwierzętami						
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	0,58	1,00	0,58		1,00	
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1,92	2,75	0,70	0,00	1,17	

W przypadku zaś konkretnego zawodu i kwalifikacji 100% wskaźnik bezrobocia długotrwałego dotyczy tych, dla których liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi od 1 do 6, a więc są to zawody o niewielkiej liczbie bezrobotnych. Metodologia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych obowiązująca od 2015 roku zakłada **badanie ofert pracy**, nie tylko zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy, ale także ofert podmiotów publicznych oraz ofert zamieszczanych na portalach rekrutacyjnych.

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, tj. w ciągu roku (wskaźnik dostępności oferty pracy mniejszy niż 0,9). Dodatkowo konieczne jest, aby odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekraczał mediany (wartość przeciętnej środkowej), a odpływ przewyższał

napływ, bądź był mu równy (wskaźnik płynności bezrobotnych większy lub równy 1 albo brak wartości). Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę uznać za deficytową w danym okresie. Jeśli którykolwiek z trzech warunków nie jest spełniony dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone charakteryzują się zbliżoną liczbą dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Ponadto wskazane jest aby odsetek długotrwanie bezrobotnych w danym zawodzie nie przekraczał mediany (Me). Odpływ bezrobotnych powinien przekraczać ich napływ (lub być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

W roku 2019 w powiecie nowodworskim wśród zawodów elementarnych odnotowano trzy zawody zrównoważone :

- [2519] Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani,
- [3213] Technicy Farmaceutyczni,
- [4411] Pomocnicy biblioteczni.

Tabela 2.4. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2019 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	0,92	1,00	0,92		0,00
3213	Technicy farmaceutyczni	0,17	0,17	1,00	50,00	50,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0,17	0,17	1,00	100,00	50,00

W powyższej tabeli wskazano grupy zawodów uznanych za zrównoważone w 2019 r. w porównaniu z rokiem 2018 nie odnotowano identycznych grup zrównoważonych.

Zawody nadwyżkowe

W powiecie nowodworskim w 2019 r. liczba zawodów zaszeregowanych do grup elementarnych, a zakwalifikowanych do nadwyżkowych wynosiła 10, natomiast w roku 2018 r. wyniosła 11.

Wśród **nadwyżkowych** zawodów jako nowych w 2019 roku wskazano:

[8213] Monterzy sprzętu elektronicznego; [7112] Murarze i pokrewni; [6113] Ogrodnicy; [1120] Dyrektorzy generalni i zarządzający; [3255] Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp; [2411] Specjaliści ds. księgowości i rachunkowości; [2292] Fizjoterapeuci; [9629] Pracownicy wykonujący prace proste nie gdzie indziej niesklasyfikowani.

Zawodami, które nadal pozostają wśród nadwyżkowych od roku 2018 są:

[5141] Fryzjerzy ; [4110] Pracownicy obsługi biurowej.

Tabela2.5 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

NADWYŻKA							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert diowanych w (PUP+OHP+E) (%)
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	12,25	0,08	147,00	64,29	0,87	
5141	Fryzjerzy	34,83	0,25	139,33	51,35	0,86	
7112	Murarze i pokrewni	19,50	0,67	29,25	63,16	0,94	
6113	Ogrodnicy	9,75	0,67	14,62	72,73	0,91	
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	3,00	0,25	12,00	66,67	0,33	

3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	5,00	1,00	5,00	60,00	0,75
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	10,00	2,17	4,62	77,78	0,71
4110	Pracownicy obsługi biurowej	34,83	10,08	3,45	54,05	0,90
2292	Fizjoterapeuci	3,75	1,25	3,00	75,00	0,71
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	74,58	50,33	1,48	55,41	0,97

Zawód nadwyżkowy charakteryzują wskaźniki; liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert, bezrobocie długotrwałe wyższe niż mediana (Me), niski odpływ, a więc wysoki napływ w danym okresie sprawozdawczym. Jeszcze trudniejsza sytuacja, ze znalezieniem zatrudnienia jest wtedy gdy osoba bezrobotna posiada zawód, którego nie poszukują pracodawcy. W danym okresie sprawozdawczym statystyki nie odnotowują ofert tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości. Taki zawód to **zawód maksymalnie nadwyżkowy**.

Wśród zawodów **maksymalnie nadwyżkowych** w 2019 roku wskazano tylko jedną grupę zawodów są to: [7313] Jubilerzy, złotnicy i pokrewni.

Tabela 2.6 Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2019 r.

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	3

3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ

Na rynku pracy niezwykle ważne oprócz wyuczonego zawodu jest posiadanie umiejętności oraz uprawnień. Zestawienie umiejętności i uprawnień powinno być rozpatrywane od strony popytowej oraz podaźowej. Takie zestawienie pozwoli na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno – zawodowej. Najkorzystniejsza sytuacja na rynku pracy występuje wtedy gdy większość uprawnień i kwalifikacji poszukiwanych przez pracodawców pokrywa się z tymi jakie posiada potencjalny pracownik lub zarejestrowany bezrobotny. Wtedy można mówić o równowadze na rynku. Jeśli zaś uprawnienia zamieszczone w ofertach pracy są inne niż posiadane przez bezrobotnych czy poszukujących pracy – wskazuje to na niedopasowanie struktury kwalifikacyjno-zawodowej do potrzeb rynku pracy.

Tabela 3.1. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,33
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,33
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,33
2	SPECJALIŚCI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,33
		Współpraca w zespole	2,78
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	2,22
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,67
		Planowanie i organizacja pracy własnej	1,67
3	TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	2,91
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,91
		Współpraca w zespole	2,33
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,16
		Znajomość języków obcych	1,16
4	PRACOWNICY BIUROWI	Współpraca w zespole	6,67
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	4,76
		Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,90
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,90
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,90
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Współpraca w zespole	4,38
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	3,56
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,01
		Wykonywanie obliczeń	1,64
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,64
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,33
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,26
		Współpraca w zespole	2,26
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,29
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,97

		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,65
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Współpraca w zespole	4,26
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	2,13
		Wykonywanie obliczeń	1,06
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	1,89
		Współpraca w zespole	1,52
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,76
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,38
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,38

W tabeli 3.1 dokonano analizy popytowej uprawnień i umiejętności za rok 2019. W pierwszej grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” pracodawcy szukali osób z umiejętnościami zarządzania ludźmi. W czterech kolejnych grupach zawodowych tj.: „specjaliści”, „technicy i inny średni personel”, „pracownicy biurowi”, „pracownicy usług i sprzedawcy”, pracodawcy oprócz wyuczonych specjalności, potrzebowali pracowników komunikatywnych.

Natomiast biorąc pod uwagę stronę popytową rynku pracy w 2018 roku można stwierdzić, iż najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami w obrębie wielkiej grupy zawodów tj. - „Pracownicy usług i sprzedawcy” są: *komunikacja ustna / komunikatywność*.

W obrębie grupy: „Pracownicy wykonujący prace proste” pracodawcy za najbardziej pożądane umiejętności uznali: *sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna*.

We wskazanych wyżej zawodach, wszędzie tam gdzie wykonywanie zawodu wiąże się z pracą w zespole i/lub ludźmi, priorytetową cechą wymaganą od potencjalnych pracowników jest umiejętność komunikowania się nie tylko w zespole pracowniczym, ale również z klientami.

4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

Analiza rynku edukacyjnego stanowi uzupełnienie wnioskowania o deficycie bądź nadwyżce zawodu na lokalnym rynku pracy. Analiza rynku edukacyjnego służy w głównej mierze do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym. Na poziomie lokalnych rynków pracy obejmuje ona analizę uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizę sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na tych rynkach. Analiza ta

umożliwia także określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w danym zawodzie.

Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych ma umożliwić określenie potencjalnego zasobu siły roboczej młodzieży wchodzącej na rynek pracy, a także wskazać na potencjalne zmiany w zdiagnozowanych na wcześniejszych etapach badania nadwyżkach lub deficytach zasobów pracy według zawodów. Źródło informacji dla tego typu analiz, prowadzonych dla lokalnych rynków pracy, stanowią dane pochodzące z systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości będzie podlegała analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte na poziomie PUP i WUP, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy.

Drugą część wniosku na temat rynku edukacyjnego na poziomie powiatowym stanowią wyniki analizy sytuacji na rynku pracy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Celem tej części jest wskazanie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza, uzyskane w trakcie nauki, zabezpieczają absolwentów przed długotrwałym pozostawaniem w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Analiza ta ma tym samym pozwolić na sformułowanie wniosków dla usprawnienia systemu kształcenia ponadgimnazjalnego.

Prowadzi się ją w oparciu o następujące dane:

- a) liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności z systemu Syriusz,
- b) liczbę uczniów ostatnich klas, w tym uczniów którzy zdali egzamin maturalny – z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- c) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- d) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – z Systemu Informacji Oświatowej MEN.

W niniejszej analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opierała się na:

- a) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- b) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- c) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Wskaźnik ten informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów (kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisywanej elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia to bezrobotny absolwent). Im niższa wartość wskaźnika, tym daną grupę elementarną zawodów, kierunek nauki bądź szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Na koniec maja 2019 roku w powiecie nowodworskim najwyższy wynik wskaźnika frakcji objął szkoły policealne (23,08%), na drugim miejscu wskazano zasadnicze szkoły zawodowe (6,67%), a na trzecim miejscu wskazano absolwentów liceum ogólnokształcącego (5,53%). Typem szkoły, która osiągnęła najniższy wskaźnik jest technikum (4,60%).

Warto podkreślić, że zmieniający się rynek pracy można również zaobserwować w rynku edukacyjnym.. Wskaźnik frakcji na koniec maja roku sprawozdawczego niemal we wszystkich typach szkół (poza szkołą policealną) osiągnął poziom poniżej 10%. Można zatem uznać, że tylko niewielka liczba absolwentów tych typów szkół jest zarejestrowana jako osoby bezrobotne. Można również ostrożnie wnioskować, że kierunek nauki i typy szkół są w dużej

mierze dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że najwyższy odsetek bezrobotnych absolwentów dotyczy takich grup zawodów jak: spedytorzy i pokrewni 50%, kosmetyczki i pokrewni 25%, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych 25%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 4,55%.

PODSUMOWANIE

- sytuacja na nowodworskim rynku pracy jest raczej stabilna,
- niewielka liczba absolwentów szkół zarejestrowanych jako osoby bezrobotne wskazuje, iż kierunki nauki i typy szkół są w dużej mierze dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły,
- najwyższy odsetek bezrobotnych absolwentów dotyczy takich grup zawodów jak: spedytorzy i pokrewni 50%, kosmetyczki i pokrewni 25%, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych 25%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 4,55%,
- najbardziej poszukiwane grupy zawodowe w 2019 to: pracownicy biurowi, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz technicy i inny średni personel,
- najmniej poszukiwaną grupą zawodową i mającą tym samym najmniej zgłoszonych ofert byli: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy,
- trzeba mieć na uwadze skutki epidemii COVID-19, które mogą negatywnie wpłynąć na nowodworski rynek pracy,
- metodologia przygotowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie do końca spełnia bieżące potrzeby, w związku z tym zastanawiająca jest wiarygodność wyników badania sytuacji na rynku pracy.